

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
 = = = = SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. = = = =

Prenumerata wynosi: Rocznie rb. 8, półrocznie rb. 5, kwartalnie rb. 3 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnictwem do domów. Zgranicza, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 50.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednosłpny lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 8, za wyraz. Najtańsze ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50% drożej.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantary i biura ogłoszeń: w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
 Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie s wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadawanych redakcja nie zwraca.

File: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie u p.

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 497.

Program od soboty 24 do poniedziałku 26 Maja r. b. (włącznie)

TEATR „URANJA”

Cyrkówka Wybitny dramat w 2-ch części. wyk. przez artyst. królewskiego teatru.
W RÓCZNICĘ URODZIN — komedia
Okolice Paryża — natura
CYRULIK I POETA — komiczne
Szwedzka gimnastyka w wojennej szkole w Kolbergu
MIKROBY — naukowy

NAD PROGRAM:
DZIEWICA Z JEZIORA
 Dramat w 1-jej części.

NA SCENIE
 pod artystycznym kierunkiem Stokowskiego
POLITYKA FLORCI
 Farsa w 1-ym akcie ze śpiewami.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
 II-ga Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
 Telefon 4—77.

II-ga Aleja № 19. **TEATR PARYSKI** Kinematograf
 Telefon 884.

Program od soboty 24 do wtorku 27 Maja 1913 roku (włącznie.)
Kapłani nauki Wybitny dramat w 3 części. z udział. styn. CAPOZZI
Dziennik Pathé Sprawy bieżące
KALIFEM NA GODZINIE komicz.
Jeziora Bawarii z natury

Program od soboty 24 do poniedziałku 26 Maja r. b. (włącznie)
TYGODNIK EKLAIRA ostatnie nowości | **ZIMA W ALPACH** natura
 Precz z mężczyznami komedia | **Zamknijcie mi nsta** bardzo komiczne

Nad program: **TERESIN, Miejsce zabójstwa ks. LUBECKIEGO**
 NA SCENIE: **Trafiła kosa na kamień** Krotow. w 1 ak
W FOTOPLASTYKONIE HAMBURG.

JAD ŻMI Dramat w 2 ch częściach.
 NA SCENIE pod artystycznym kierunkiem F. Stróżewskiego.
„BYŁO TO POD WAGRAM” komedia w 1-ym akcie.

DENTYSTA Roman FILIPOWICZ

CHERZESZCZANIN
 II-a Aleja № 24 Telefon № 482.
 Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 po poł.

A. DEBICKI

Geometra przysięgły
 Teatralna 28 m. 14 parter telef. 802
 Wykonuje wszelkie roboty Mier-
 nicze

PIWA-EXPORTOWE, PILZEŃSKIE, STOŁOWE, FENIX-K. SZWEDE = CZĘSTOCHOWA

Gimnazjum Polskie G. Kościńskiego
 Częstochowa, Teatralna, 7.

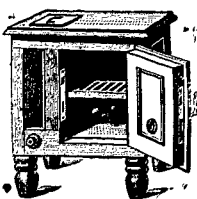
Egzaminy wstępne: do klas wstępnej I-iej i II-iej od dnia 15 maja; do III-iej i IV-iej — od 26 maja; do klas wyższych — od 6-go czerwca.
 Egzaminy powakacyjne — w końcu sierpnia.

Przy szkole istnieje internat.

7 kl. zakład naukowy żeński
W. Golczewskiej-Chrzanowskiej
 w Częstochowie Teatralna 8.

Egzaminy wstępne przedwakacyjami: od 28 maja do 10 Czerwca, po wakacjach od 2-go do 6 Września włącznie.

LODOWNIE pokojowe, krajowe.

Lodownie amerykańskie **Mac Craya** ze ściankami izolowanymi wełną mineralną, dające dużą oszczędność na lodzie. Krążenie wewnątrz tych lodowni absolutnie **suchego** powietrza zabezpiecza potrawy od psucia się i pozwala na długie przechowywanie takowych.

Maszynki do lodów
 POLSKA: **Krzysztof Brun & Syn** w Warszawie, plac Teatralny.

Kto ma rację.

Ludziska, gdy publicznie zwołują zebrania, o jednej zwykłej rzeczy mają aż trzy zdania. A ja choć jeno w knajpie bywać jestem w stanie, na odwrót o trzech rzeczach mówiam jedno zdanie... I głoszę, że jednaka moc, dobroć się chowa w koniaku, w krupniku w Maderze Szustowa...

Jedyny w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA chrześcijański STEFAN BARYLSKI

Aleja II № 43 (Odeon)
 Leczenie. Zęby sztuczne. Wyimowanie bez bólu. Przyjmuje 10m i 3—7 p. p.

Dr. Z. Bem

Przyjmuje chorych jak dawniej od 8—9 rano i od 3—5 p. p.
 Choroby wewnętrzne weneryczne i dzieci
 Aleja III-cia № 53, telefon 579.

„ POKOST ”
C. Ch. Szmida w Rydze

oraz wszelkiego rodzaju
Farby i Gips
 Poleca: Skład Materjałów Aptecznych i Farb w **WACŁAWA ORŁA**
 w Częstochowie, III Aleja 46.

WITRAŻE ARTYSTYCZNE

do kościołów i pałaców od 145 do 15 rb. i wyżej za stopę kw. miary polsk. Jeneralni przedstawiciele na gub. Piotrkowską i Kielecką bezkonkurencyjnej pracowni F. Białkowski w Warsz. **BRACIA SZALMIERSCY**
 Aleja II-ga № 20. — Telefon 112.

• Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
 Częstochowa Aleja III-cia dom
 Pławy Egz. od r. 1897. Telef. 260
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI WYKONYWA RZĘBY POMNIKI, ROBOTY RUDY, WLAWE I KOSZCIELNE.

Telegamy

Samorząd miejski w Królestwie.
Petersburg 24. Postowie polscy wszczęli starania przyspieszenia sprawy Samorządu miejskiego, który, jak wiadomo przesłany był do opinii Komisji finansowej Dumy. Oczekują, że referat Komisji miejskiej w sprawie Samorządu miast Królestwa będzie gotów 30 maja.

Kwiatki w Petersburgu.
Petersburg 24. Poiskie Tow. Dobroczyńczości w Petersburgu urządziło sprzedaż kwiatka na Kolonje letnie dla biednych dzieci.

Ma być wysłanych 350 dzieci na kolonie, według wsobaków lekarzy specjalistów, pod kierunkiem wychowawców. Dzieci przepędzą 2 miesiące na letnisku.

Przeciwko handlowi żydowskiemu w wsł.

Stuck 24. Miński sąd okręgowy, rozpatrzywszy w Stucku 13 spraw, zarzącających prowadzenie handlu żydom, którzy osiedlili się w miejscowościach wiejskich przed 1882 r., sześciu oskarżonych uwolnił, nakazał zaś eksmisję pozostałych siedmiu, wraz z konfiskatą towarów.

Świątokradztwo

Warszawa 24. W kościółku przy ul. Moniuszki nr. 3, wystawionym na miejscu dawnej kaplicy szpitala Dzieciątka Jezus, niewykryty naraził sprawca pootwieriał wszystkie skarbonki, wyjąwszy z nich zawartość. Wykrycie złoczytę będzie bardzo trudne, bowiem kościółek ten był przez dłuższy czas zamknięty.

Niepokój w Albanji.

Białogród 24. Niespokój w Albanji trwa w dalszym ciągu. Zachodzą starcia między ludnością a wojskiem serbskiem. Essad-pasza stara się wzniecił siłami uspokoić ludność. Majętności Essada-Paszy sprowadzone zostały przez Serbów. Essad ro puścił wojska albańskie i pozostawił przy sobie tylko tureckie. Jeden batalion inrečki stoi obcał w Tabaoszu. W otczeniu Essada-Paszy panuje przekonanie, że włoży on mundur turecki i ogłosi się królem Albanji.

Groźby Austrii.

Wiedeń 24. „Zeit“ donosi, że jeżeli konferencja ambasadorów w Londynie będzie popierała w dalszym ciągu Serbję i Grecję, to Austria zażąda kategorycznie od konferencji rozwiązania w jaknajkrótszym czasie sprawy albańskiej. Jeżeli żądanie Austrii nie poskutkuje, to przedstawiciel jej usunie się z konferencji.

Z Myszkowa

(Koresp. własna „Gońca Czyst.”)

Skandaliczne.

W chwili kiedy społeczeństwo nasze narzecicie się ocknęło i wyrwaa się, nawet ponosząc nieraz dotkliwe ofiary, z pęć żydowskich—dziesiąt się niekiedy rzeczy zgola niespodziewane.

Oto przykład. Komitet nowobudującego się w Myszkowie kościoła, złożony z ludzi, należących do najinteligentniejszej sfery (w Myszkowie) pokrycie zdwoynicy kościelnej blachą miedzianą powierzył żydowi Czyzby w Myszkowie ani w okolicy nie znalazł się ani jeden chrześcijanin, któryby godnie sprstał zadani! Wątpliwy.

Natomiast nie wątpliwy, że daleko godniej byłoby, gdyby po dachu świątyni Pańskiej nie depalił zydzi i gdyby stuć ich miotków nie głuszył sygnaturki, zwolującej nas na modlitwę!

Pozatem nasuwa się przypuszczenie, że zyd zgodził się pokryć dach niecio taniej może od chrześcijan. Przekonywamy się jednak na każdym kroku, czy nie drożej taka tadość wypada.

B. K.

Skandaliczne.

(List do Redakcji).

Szanowny Panie Redaktorze.

Jaz to widać ojcowie radni naszego grodu Cześćochowy wyabylł się pamięci naszych praocłów o poszanowaniu tradycyjnycy uroczystości, gdyż w dniu 22 b. m. w czasie procesji Bożego Ciała na rynku naszym z bólem serca oglądaliśmy całe masy wstrętnych śmieci nieuprzątniętych. Przeto jako politycy i katolicy prosimy o wytłumaczenie tego zaniedbania, a w przyszłości o zarządzenie do kogo należy, aby stronie es-

tecznej stało się zadość. Nie ma tu mowy o uporządkowaniu całego miasta, lecz przynajmniej miejsc gdzie nasz Zbawiciel i Odkupiciel świata całego jest niesiony.

Stały prenumeratorem.
 Cześćochowa 24—V—18.

Z zebrania kupców.

Wczoraj o g. 9 wiecz. przez zarząd Cześćoch. Oddz. Stowarz. Kupców Poiskich Inz. Wład. Sarjusz Bielski zagał ogólne zebranie członków, na które prócz 33-ch osób miejscowych przybyli pp. Witkowski i Kamieński z centrali warszawskiej.

Propozycja powołania na przewodniczącego p. Witkowskiego przyjęta została jednogłośnie. Jako asesorowie za stołem prezydjalnym zasiadli pp. M. Kokowski i Jan Janowski. Piurozymał p. J. Grabkowski.

Na wstepie p. Bielski złożył wniosek zmiany porządku dzienego, chcąc, aby wybory przeniesł na plan pierwszy. Tu p. Zboisński proponuje obecny zarząd pozostawić bez zmiany. W dyskusji głos zabierają pp. Rylski, Witkowski, Bielski i in. poczem wniosek zostaje przyjęty.

Przechodząc do punktu 3 w sprawie stanu przemysłu i handlu w Cześćochowie referent zaznaczył, że nie mógł przedstawić konkretnych danych; p. Bielski wyraża nadzieję, że po dokładnem zbadaniu tej kwestji dzieło to doprowadzone zostanie do skutku i będzie wydane pod patronatem oddziału; p. Witkowski zapytuje, co jest korzystniejsz dla kraju, przemysł wielki czy mały i proponuje rozpatryć tę sprawę w zebraniu szczegółowych wiadomości; p. Bielski konstatuje, że dla kraju stanowczo pozyteczniejszy jest drobny przemysł, bo wielki obcy jest krajowi pod każdym względem.

Następnie wszedł pod obrady wniosek zarządu o zmniejszeniu składek członkowskich z rb. 18 na rb. 12 i wpłosem z rb. 6 na rb. 5. Wniosek ten całkowicie przyjęty został jednogłośnie. Przy omawianiu tego wniosku przemawia p. Feliks Kamieński, proponując, by każdy członek wziął sobie za obowiązek od dzisiaj zjednania jednego członka nowego rocznie.

W wlonych wnioskach p. K. Witkowski pyta, jaki jest program oddziału na przyszłość. Odpowiada p. Bielski, proponując:

- 1) Zorganizowanie porad prawnych 2) dla podniesienia strony etycznej kupców korzystanie z egzystującej przy oddziale komisji arbitrow i udawanie się do niej w kwestjach spornych; p. Witkowski przemawia o konieczności porad handlowych, jako rzeczy podstawowej dla kupiectwa a także pogawędek śród członków oddziału i proponuje polecać zobowiązać zarząd do przesyłania do Centrali w Warszawie choćby krótkich sprawozdań raz na miesiąc lub co najmniej raz na 2 miesiące—z działalnoci oddziału, celem ścisłego kontaktu z Centralą i wymiany zdań. Mówca w imieniu Rady Stowarzyszenia przyrzeka dawać oddziałowi w Cześćochowie wyczerpujące odpowiedzi na wszelkie za pytania wchodzące w zakres kupiectwa.

Tu p. Jerzy Cholewicki wobec zmniejszenia składek członkowskiej proponuje dobrowolnie opodatcowanie się członków po rb. 3 na kształcenie subiektyw sklepowych w buchalterji, towarzonawstwie i prawie handlowem. W sprawie tego sympatycznego wniosku przemawiają pp. Witkowski, H. Koczalski, Krakowicki, J. Dreszer, Bielski, Zboisński, Wilkoszewski i inni.

Strzeżąc się te przemówienia przewodniczący stawił wniosek, by prawę te oddać Zarządowi od szczegółowego rozpatrzenia i ostatecznej decyzji, w jakiej formie ebyło mogła być doprowadzona do skutku. W tej chwili puszczono do podpisu deklarację, zobowiązującą członków do składek rocznych trzy rublowych na ten cel. Naraził podpisał ją pp. Witkowski (składka jednorazowa), H. Koczalski, F. Ebert, Bielski, J. Cholewicki, J. Koczalski, Krakowicki, Fr. Paciorekowski, Jan Janowski, Kokowski, Wilkoszewski, Karwasiański, Szefer, Schmidt, Jankowski, F. E. Nowak, Popławski i inni. Z powyższych nie któryz prócz rocznego opodatcowania się, złożyli dobrowolnie datki jednora zowe, sięgające kwot dość znacznych.

Jako drugi woiny wniosek p. Fr. Paciorekowski rzucił myśl urządzenia w braku sekcji wieczorów a raczej pogawędek dyskusyjnych w popołudnia

Czeigodnemu Duchowieństwu i wszystkim którzy oddali ostatnią posługę.

ś. † p.

BONAWENTURZE ŻELAZOWSKIEMU

Składają serdeczne „Bóg Zapłać“
 Żona i Rodzina.

niezielne od godz. 5—8. Oczywiście wniosek ten zostaje jednogłośnie przyjęty.

Na zakończenie przewodniczący odczytał rezultat wyborów, który się przedstawiał jak następuje:

Do Zarządu pp.: Bielski głosów 28, Rylski—26, Fr. Paciorekowski—25, H. Koczalski—25, F. Ebert—19, Jerzy Cholewicki—15; na zastępców: Karwasiański—14, Buchacz—13, Krakowicki—12.

Na tem obrady o godz. 11 i pół zakończono, poczem zebrani zasiadli do wspólnej wieszerzy, przy której w dalszym ciągu dyskutowano nad sprawami kupiectwa polskiego.

Nabożeństwo i procesję dzisiejszą celebrować będzie ks. kanonik M. Fulman; procesja wyjdzie o godz. 11 i pół i skieruje się kolejno przed ołtarze: 1) ustawiony na placu jasnogórskim między figurą św. Prokopa a wejściem do parku powystawowego, 2) przy ul. Kamienicy wzrost domu Wańkiewiczów Nr. 25 naprzeciw apteki, 3) przy figurze św. Jana Nepomucena, poczem przejdzie przed ołtarz czwarty do Szczytu, skąd walałi wokół klasztoru powróci do kościoła.

Kto przy którym ołtarzu będzie śpiewał ewangelje jeszcze niewiadomo, bowiem zależne to będzie od napływu kapłanów. Decyzja więc w tym względzie zapadnie dopiero dzisiaj rano przed samą procesją.

Pogoda zapowiada się piękna, należy się zatem spodziewać, że jak czwartkowa tak i dzisiejsza procesja wypadnie wspaniale.

Koronacja obrazu N. M. Panny.

W lipcu odbędzie się koronacja cudownego obrazu Matki Boskiej w Sulestawicach w gub. radomskiej w pow. sandomierskim.

— Ruch pątniczy.

Na dzisiejszą uroczystość Bożego Ciała przybyli na Jasną Górę następujące pielgrzymki:

Z gub. Siedleckiej: z par. Wicrzyska 210 osób, z par. Goźno—60 osób, z par. Zelenchów—200 osób, z par. Batostza 180 osób z przewodnikiem Wojciechem Sulewskim na czela, z par. Paryszew—95 osób, z par. Woliuółów—57 osób i z par. Mordy 246 osób.

Z gub. Warszawskiej: w par. Przybyszewo—60 osób, z par. Makolice—80 osób z przewodnikiem Walentym Szamielką na czela i z par. Krośnice—50 osób z przew. Marcinem Niewiadomskim na czela.

Z gub. Radomskiej: z par. Ostrowiec 53 osób, z par. Iłza 220 osób.

Z gub. Lubelskiej: z par. Bitgoraj—75 osób z przewodnikiem Janem Koszowskiem na czela, z Zamościa—1050 osób z przewodnikami: K. Cielęczą i wyróżniającego się obrzmym wzrostem Walentym Szczepankiem na czela oraz z Janowa—800 osób z przew. Tomaszem Rządem na czela.

Z Szlązka z par. Bobrek—63 osób z przew. Janem Prochazką na czela.

Prócz powyższych bawią jeszcze przez dzisiejszą niedzielę na Jasnej Górze następujące pielgrzymki:

z parafji Białów, gub. radomskiej, 120 osób, przewodnik Andrzej Stefaniewicz;

z parafji Solpasno, gub. lubelskiej, 60 osób, przewodnik Kazimierz Niedzwiecki;

z parafji Modliborzycy, gubernji lubelskiej, 100 osób, przewodnik Marcin Nocuji;

z parafji Brzeźnolowo, gub. radomskiej, 85 osób, przewodnik Andrzej Grad;

z parafji Rzecznio, gub. radomskiej, 60 osób, przewodnik Franciszek Dabrowski;

z parafji Łoznowo, gubernji siedleckiej, 312 osób, przewodnik Piotr Bura tyński;

z parafji Krasnobród, gubernji lubelskiej, 1600 osób, przewodnik Jan Byszyla;

Dzisiejszy „Bratek“.

Dziś więc przypada uroczyste święto symbolicznego kwiatu dobrej, pojednania, solidarności w imię dobrej sprawy, w imię walki z niedolą bliźnich—święto „bratka“ na rzecz Tow. Dobroczyńczości dla Chrześcijan. Nie wątpliwy też, że wszystkie stany od naszych uprzywilejowanych poczynając—na noblum wyrobniku kończąc, złączą się dziś, zbraając, niosąc do wspólnej kalety wytarłe miedzianki i srebrne sztuki dla tych, którzy los poskampł szczęścia w życiu. Bez pomocy społeczeństwa nie ostoi się żadna instytucja, a zwłaszcza tego rodzaju—co Tow. Dobroczyńczości, wymagająca tak dużych zasobów materialnych —jak obrymnią jest nędzą w Cześćochowie.

Dziś więc nadarza się sposobność do pompożenia tej instytucji i sądzimy, że cześćochowianie tak zawsze czuli na upodlenie ianych godnie z tej nadarzającej się sposobności skorzystają nie szczędząc ofiarnego grosza za co wzmian nadobne kwiatkarki bęą wręczyły bratki, jako dowód, że mieszkańcy naszego miasta nie zapominają św. niesmiertelnego wieszcza narodowego: „w szczęściu wszystkiego są wszystkich cele“

WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH w Cześćochowie, Teatralna N 11, otwarta codziennie od g. 11 domterz zchu, w sobote, niedzielę i święta do 8 w

KhONIKA.

KALENDARZYK
 Dnie Grzegorza VII Justo Filipa i Nerusza Wsch. 3-53 Zach. 8-01 Dług. 16-48 Przyb. 8-34
 Wiadomości Historyczne
 1812 Przejście armii Francuskiej przez Niemien „ Zgon Mieszka I-go.

— Dzisiejsza procesja na Jasnej Górze.

Procesja Bożego Ciała obchodzona bywa w dzisiejszą niedzielę (tak zw. „Strzelaną“ na Jasnej Górze nader uroczyste. Tradycja chciała, że w wiekach dawnych zjeżdżali na ten dzieł do Cześćochowy królowie z małżonkami i różni dostojnicy świeccy i duchowni, a podczas procesji strzelano z dział na wałach ustawionych, wskutek czego i niedzieli tej nadano nazwę „Strzelaną“.

Dziś oczywiście w zmienionych warunkach uroczystość sama straciła na dawnej świetności, jakkolwiek zawsze odbywa się z udziałem nieprzeliczonych tłumów ludności miejscowej oraz przybyłych z różnych okolic kraju pielgrzymów.

SEKRET

Jak otrzymać czystą twarz różową, młodzieńczą i ostęplającą piękną płeć, znajdującą się w codziennem myciu się prawdziwym „mydłem z mleka Liliowego „KONIK“

Bergmann & Co., Radebeul, po 50 kop. sztuka.

Dostać można wszędzie.
 Żądać tylko w czerwonym opakowaniu

Główny skład na Państwo Rosyjskie: GIEŁA CHIMIKA I FARMACEUTYKI, Melais Konstantynofa 10

z parafii Wilczyso, gub. siedleckiej 213 osób, przewodnik Andrzej Plesko;
 2) parafii Górzno, gub. siedleckiej, 60 osób, przew. Stefan Błażejczyk;
 z par. Pfaborów, gub. warszawskiej, 60 osób, przewodnik Leonard Szwałek;

z parafii Ostrowiec, gub. radomskiej, 80 osób, przew. Fabian Krzesiński.

Z Wystawy Sztuki.
 Miłośnikom sztuk pięknych w Częstochowie przypominamy, że dziś w niedzielę ostatni dzień obecnej zmiany na Wystawie Sztuk Pięknych, która przez cały dzień jutrzejszy będzie zamknięta, celem zamieszczenia nowych obrazów, dotyczących osoby i dzieł św. Józefa Pontiatowskiego. Nie wątpliwy więc, że dziś na Wystawie będzie tłumno, bo podąży na nią wszyscy ci, co interesują się sztuką, zapagną bądź odświeżyć sobie estetyczne wrażenie, już przedtem doznane, bądź skorzystają jeszcze z możności choćby w ostatnim dniu obejrzeć dzieła sobie jeszcze nieznane.

Ambulatorjum powiatowe.
 Skutkiem częstych zgłoszeń o pomoc do felczera powiatowego Gorodeckiego ten ostatni złożył na ręce magistratu częstochowskiego prośbę o wyasygnowanie pewnej sumy na wynajęcie oddzielnego lokalu do dokonywania operanturk, bowiem niewielka razura jego w 3 Alei nr. 52 nie może służyć za ambulatorjum. Otóż na placówce posesiedzenia Magistratu na cel powyższy uchwalono wyasygnować 100—120 rb. rocznie, polecając p. Gorodeckiemu urządzenie ambulatorjum.

Wycieczka Stow. Rzem.-Przemysłowego.
 W niedzielę 8 czerwca Stow. Rzem.-Przemysłowe dla swych członków oraz ich rodzin organizuje wycieczkę do Ostrow. Szczegóły dotyczące tej wycieczki podamy niebawem.

Drobny ogień.
 Wczoraj o godz. 11-ej i pół przed południem przy ul. Humbertowskiej powstał pożar. Spłonęła stodoła należąca do droźnika kolei H. K.

SKLEP WIEJSKI
 II-ga Aleja № 33 telef. 430.
 Poleca wyborowe masło do potraw śmietankowe i deserowe firmy „BOBIN” transport dwa razy na tydzień mleko w dużej ilości gwarantowanej dobrotli obory ze świadectwem lekarza weterynarii i stajni wiejskiej—ciasto—nowalje, i t. p.

Teatr w Stow. „Im. Moniuszki”.
 Dziś w niedzielę 25 bm. w sali Stow. śpiewaczego „Im. Moniuszki” (Waly 8) na żądanie publiczności odbędzie się przedstawienie amatorskie. Wieczór wyepel „Moralność pani Dulskiej” sztuka W 3-ch aktach Zapolskiej. Po przedstawieniu tańca. Muzyka Rezlera. Po-czątek widowiska o godz. 8 i pół wieczorem. Bilety wczesniej nabywać można przy ul. Szkolnej nr. 1 m. 4.

Zebrań Przemysłu Ludowego.
 Ogólne roczne Zgromadzenie Członków Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego w Królestwie Polskiem odbędzie się w sobotę 31 go maja o godz. 8-ej wiecz. w Muzeum Rzemiosł i Sztuki Słosownej przy ul. Chmielej Nr. 52 w Warszawie. Zgodnie z § 24 ym ustawy, Zgromadzenie to jest prawomocne bez względu na liczbę zebranych osób.

Wycieczki Krajoznawcze.
 Sekcja wycieczkowa Czest. Oddziału Polskiego Tow. Krajoznawczego urządzi w najbliższym czasie następujące wycieczki:
 Dziś 25 b. m. do Mirowa i Mstowa. Punkt zborny o 7 r. na Nowym Rynku. Powrót o 8 w. Koszt dla członków 50 k. dla nieczłonków 1 rb.

1 czerwca do Gidel. — wyjazd z dworca wiedeńskiego do Kłomnic o 11 m. 20 przed połud. Powrót o g. 9 w. Koszt dla czł. 1 rb. 40 k. dla nieczłonków 2 rb. 10 kop.
 Zapisy przyjmuje p. Jan Dreszer — II Aleja nr. 40 od g. 3 do 6 po poł. codziennie.

Dziśtejsze zebrania.
 Przypominamy, że dziś w niedzielę 25 maja w pawilonie na półkach do świadczalnych odbędzie się zebranie członków Tow. Ogrodniczego.

Dziś w niedzielę 25 bm. w sali parafjalnej św. Zygmunta o g. 3 po poł. odbędzie się ogólne zebranie członków Stow. Spółdzielczego „Nasza piekarnia”.
 Dziś w niedzielę, 25 b. m. o godz. 4 po poł. w lokalu własnym Stow. Handlowego (ul. Dojazd nr. 15) odbę-

dzie się ogólne zebranie członków o następującym porządku obrad: 1) Zagajanie; 2) Wybór przewodniczącego; 3) Sprawozdanie zarządu za rok 1912; 4) Ustanowienie budżetu na rok 1913; 5) Zmiany w ustawie Stowarzyszenia; 6) Utworzenie kasy pogrzebowej; 7) Wolne wnioski członków; 8) Wybory 4-ch członków zarządu na miejsce ustępujących pp. Fogelbauma, Frenkła, Gembarskiego i Napartowicza; 3 ch członków komisji rewizyjnej i 3 ch zastępców tychże.

Gdyby w oznaczonym terminie nie zebrało się dwie trzecie ogólnej ilości członków, to drugie zebranie, ważne bez względu na ilość obecnych, odbędzie się w tem samym miejscu i o tej samej godzinie w dniu 8 czerwca r. b. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

Pierwsza mleczarnia spółkowa w Miedźnio.

W Miedźnio pod Częstochową w tych dniach puszczonej została w ruch pierwsza w okolicy mleczarnia spółkowa — włościańska, obliczona narazie wyłącznie na wyrób masła.
 Zorganizowaniem mleczarni zajęło się miejscowe kółko rolnicze z ks. Mańkiewiczem na czele. Członków na początek spółka liczy 30 i pośród gospodarzy wsi Miedźnia i sąsiedniej wsi Ostrowy. W pierwszym dniu dostarczyli oni mleka — 124 litry, II—250, a w III z górą 300 litrów, mleko okazało się dosyć tłuste, bo wydatek 1 funt masła wypadł z 9 litrów mleka (nieco więcej); gatunek masła i maślanki nie pozostawia nic do życzenia; mleko chude zabierają z potrotem dostawcy. Pierwszy wyrób mleczarni został przedstawiony bawiącemu podczas w sąsiednim Kłobucku Jego Ekselencji Ks. Biskupowi Zdzitowieckiemu, który łaskawie go kosztował i udzielił raczył błogosławieństwa nowo powstałej instytucji. Przykład twórczej pracy Miedźnia winien zachęcić inne okolicę do naśladowstwa a odbiorców częstochowskich do poszukiwania na rynku masła z pierwszej włościańskiej mleczarni Miedźnia.

Godne poparcia.
 Od kilku dni w jednej z budek pod klasztorzem Jasnogórskim dogorywała złocona chorobą starszka. Porzuczona przez wszystkich, a podobno historyczny świątyni zmartaby zapewne z zimna i głodu. Los zmógł jednak inaczej. Oto przelożona schronienia dla paralityków siostra Tekla zaopiekowała się nieszczęśliwą—co najwymowniej świadczy o humanitarnej działalności Schronienia które, jak wiadomo rozporządza skromnem bardzo środkami. Przeto zwracamy się do wszystkich, którym niedza bliźniego leży na sercu—by nieszczęśliwej ofiarnej groza na pomienione powyżej schronienie.

Poszukiwani przez policję.
 Policja częstochowska poszukuje:— Piotra Stenka, lat 22, mieszkańca gm. Góry Mokre w pow. Końskim, Jana Bierzestawo, Marcina Gaworskiego, Władysława Gaworskiego, Wł. Skotnickiego, Stefana Siwka, mniysłowo chorej mieszkańki gm. Grodzisk Józef Szustak, lat 40. Nadto poszukiwani są tegoroczni poborowi w gm. Górzec w pow. Końskim, Abrama Chamerama i Chaima Piata oraz mieszkańców m. Przedborza: Stanisława Adamowicza, Marka Karczmarka i Izraela Rodala.

Fatalny strzał.
 W godzinach popołudniowych przed fabryką Peltzerów, przy czyszczeniu reolwera, spowodowano wystrzał. Kulą trafiła w lewą stopę bawiącą niemowlę 14 letnią Antonię Michalczykównę (ul. św. Władysława) córkę robotnika Spagaciarni Tow. Akc. „Stradom”. Poszwankowanej udzielono pierwszej pomocy w ambulatorjum fabryki Peltzerów potem o g. 3 pp. przewieziono ją do szpitala miejskiego.

Podziękowanie.
 Rektor filjalnego kościoła „Imienia Maryi”, ksiądz kanonik Ciesielski za pośrednictwem naszego „Gońca Częstochowskiego”, składa wyrazy serdecznego podziękowania: Chórowi Stow. „Im. Moniuszki”,—Straży ogn. ochotniczej,—orkiestrze fabryki „Wulkan”,—Cechom i bractwom za udział w procesji uroczystej w ubiegły czwartek 22 maja t. j. w pierwszym dniu uroczystości Bożego Ciała. Nadto pp. Leonji Komar, Dominikowi Klepaczkemu, M. Boglewskiej i Janowskiemu, przed których domami urządzono ołtarze—szczerze „Bóg zapłać” za podjęte zabiegi przy urządzeniu ołtarzy.

Kompanja z Lublina.
 W nadchodzący piątek 30 b.m. przybędzie do Częstochowy pielgrzymka z Lublina, której przewodniczy ks. St. Samorek.
 Nadto z pielgrzymką przybędzie 15 kapłanów z Lubelskiej.

Echa czwartkowej procesji.
 W uzupełnieniu sprawozdania z czwartkowej uroczystości Bożego Ciała nadmienić musimy, że wbrew zapowiedzi po południu odpiewał Ewangelię świętą przy pierwszym ołtarzu ks. pref. W. Kneblewski, przy drugim—ks. Magister Zenon Kalinowski, przy trzecim — ks. pref. Bonawentura Mettler, przy czwartym—ks. kanonik Wiktor Smigurski, jubilat. Na procesji obecny był Szambelan Dworu Jego Świątobliwości Książę Pralut Barcz.

Z sądu okręgowego.
 We wtorek 26 sierpnia zjeżdża do Częstochowy wyjazdowa sesja 3 wydziału karnego piotrkowskiego Sądu Okręgowego.
 Sprawy będą rozpatrywane we wtorek 26, w środę 27, w piątek 29 i w sobotę 30 sierpnia.

Za zacciepanie.
 Za natrętne zacciepanie przechodniów Marcjannę Kosta (ul. Wielońska) skazano na miesiąc aresztu.

Kradzież.
 Wczoraj podczas prymarii, w klasztorze Jasnogórskim p. Józefowi Kozłowskiemu przybyłemu z Kijowa (Hotel Krakowski) wiewykryty sprawca wyciągnął portfel za 150 rublami.

Odмова.
 Stow. abstynentów „Przyszłość” odmówiono pozwolenia na urządzenie cyklu odczytów pt. „Spółczesne podstawy wykształcenia fizycznego”.

Zakaz.
 Kupcowi częstochowskiemu Z. Stillerowi zakazano puszczenia w loterję towarów posiadanych przez siebie na składzie a to komo przepisów, d. 14 lipca st. st. 19015, dotyczącego osób prywatnych.

Ukaranie stróża nocnego.
 Stróża nocnego z ulicy Siedmka Kamienic, Mikołaja Witlika, za nieprzestrzeganie instrukcji dla stróżów—skazano na 5 dni aresztu.

Kara za noszenie noża.
 Mieszkańca Częstochowy Jana Kręcha za noszenie przy sobie bez wyraźnej ku temu potrzeby oraz za użycie w boję noża skazano na 3 miesiące aresztu.

Kary administracyjne.
 Za niewystawienie na służbę stróża nocnego, właścicielkę domu w Częstochowie Ł. Korpelową skazano na 25 rb. kary lub 5 dni aresztu.

Za niewstawienie się na służbę przed wrotami stróża Rocha Cybulskiego skazano na 3 dni aresztu.

Ukaranie brutalnego dorozkarcza.
 Dorozkarcza № 32 Ignacego Hadrjana za natrętne dogaganie się do pasażerki p. Wandy Sz. zapłacił ponad taksę oraz za usiłowanie znieważenia jej czynnie skazano na 20 dni aresztu policyjnego.

Jeszcze jedna zargonowa.
 Właściciel drukarni w I Alei nr. 6, Bernard Bocian, otrzymał koncesję na codzienną gazetę zargonową p.t. „Częstochover Tageblatt”.
 Otóż więc miastu naszemu przybywa nowy „ręcznik” sprawy polskiej, sprawy chrześcijańskiej.

Myszków.
Tajemniczy aeroplan.
 We wtorek 20 maja około godz. 8 wiecz. nad st. Myszków W. W. na bardzo znacznej wysokości poszybował aeroplan w kierunku od Koziegłowskiej granicy ku wschodowi. Niespodziewanie tego gościa obserwowali liczna gromada ciekawych, starając się odgadnąć skąd, dokąd i po co gość taki w tych stronach po powietrzu lata.

Kafle i roboty zdunskie
L. NIEPRZECKI i S-ka
 w Częstochowie,
 Teatralna 34, telefon 321.

Sosnowiec.
Katastrofa w kopalni.
 Na kopalni „Jerzy” w Nlwcze zafatmał się w szybie kopalni pomost. 3-ch górników spadło do szybu z wysokości 250 metrów. Dwuch z nich: Kimczak i Mościński zabił na miejscu, trzeci dogorywa.

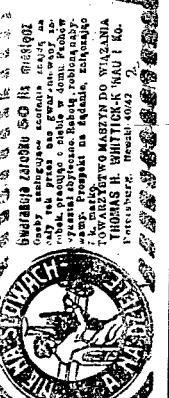
OFIARY.
 Mikołaj Zaba na biednych do uznania Redakcji 1.00.
 Złamiat wzięcia udziału w sprzedaży kwiatka bezimiennie na bezdomne dziewczęta rb. 1.00.

Repertuar Teatru Polskiego w Warszawie.
 Niedziela „Damy i Huzary”.
 Poniedziałek „Damy i Huzary”.

Biurow Komisowe
 Częstochowskie kaucjonowane
 8. Bzowski i J. Dreszer (II Aleja 33 tel. 179.)
 1) Ma do ułokowania zaraz 3000 rub. na nieruchomości w średniości
 2) Sprzedaje się apteczne domy, placę, młyn, lasy i majątki ziemskie. Udział na fabryce Rb. 10,500 40% dywidendy
 3) Do wynajęcia od 1 Lipca b. r. 6 pokoi z kuchnią i wygodami, i 7 pokoi z urządzeniem na biuro lub bank i t. p. z Aleja Nr. 24 pięciu.

Nowo-Otworzony Zakład Stolarski
MODELOWO-MEBLOWY
K. Kidawski i E. Cyper
 w Częstochowie, ul. Warszawska 33.
 Posiada wielki wybór mebli i modeli na składzie własnego wyrobu.
 Przyjmuje—wszelkie roboty w zakresie stolarstwa wchodzące.

MEBLE STYLowe
Urządzenie pokoi
 Aptek Sklepow Biur
Modele Tryby
 Kieraty—Części transmisyjne.
 Po cenach najprzystępniejszych. 335

Ważne dla pań Warszawskich salon mód
 W. Krzyżanowski, został przeniesiony do sklepu ul. Dojazd Nr. 1.
 Poleca najmodniejsze kapelusze po cenach umiarkowanych. 0181

Mebel Garnitur
 samowar i kuchenne rzaroz do sprzedania. Wiadomość podzielną od godz. 12-ej do 4-ej w do ktora Aleja II Nr. 39. 0460

Potrzebne Zginął
 zdolne panny podręczne i szczeniec do pracowni pasport wydany przez szkieł Maryi. Wasilow-gminę Krzepice na imię skiej II Aleja 42 0463 Czesława Kubickiego.415

WYDZIERZAWIE
Młyn wodny
 dający utrzymanie rodzinie w okolicach Częstochwy, niedaleko od kolei — można od zaraz. Czynsz dzierżawny mogą zapłacić zgryzy za kilka lat. Oferty szczegółowe przyjmuje Jan Czech Sosnowiec, Czysła 1. 0459

Jasień spożywozy do sprzedania:
 Skarskowska 24. 445-2.

Ważne dla p. p. lekarzy
 Instrumenty chirurgiczne do ostrzenia
 przyjmuje **W. Stajewski, Aleja II № 33.**

Szlachetne serca

POWIEŚĆ

(Ciąg dalszy)

Radczyini ułostą się oburzeniem oświadczywszy, że brataćcia ponizła godność kobiety, kiedy bowiem August zyczy sobie być samym, trzeba mu pozostawić swobodę. Opuszczona, jak mniemala od wszystkich, zamknęła się Izabela w sypialni, ażeby się tam wylękać do woli. Tutaj samotną, złał smutek zupełnie, a Gertruda drżała nie bez przyczyny, że tyle wstrząśnień naraz mogła bardzo zgubny wpływ wyrzucić na zdrowie Izabeli.

Od dawna już żyła ona w nieustannym rozdrążeniu, jakkolwiek doktor zalecał jako jedyny środek odzyskania zdrowia tylko spokój i tycie bez wrażeń silnych. Gertruda chciała już wezwać szwagra, żeby drzwil otworzył, ale przypomniała sobie w czasie, że postępek ten wywołałby na nowo podejrzenie i zazdrość Izabeli i pogorszył jeszcze stan jej chorobliwy.

Gertruda wahała się jeszcze, gdy w tem zjawił się Edward. Powitała go okrzykiem radośnym, bo przybywał w tej chwili jak zbawca przez niebo zesłany. W niewielu słowachawiadomiła go o wszystkim co zaszło w czasie jego nieobecności.

— Może—rzekła Gertruda— August

zamknął się z obawy spotkania trzech swoich wierzycieli. Powiedział pan zatem, że dawno już wychodził z Elfborgu.

— Postaram się niezwłocznie—odparł Edward—żeby go znieśli do otworzenia drzwi.

Poszedł Edward i po przeciągu kwadransu, usłyszała Gertruda uradowana tem, że szli—z bratem—przez mały salon, dzielący pokój Augusta od sypialni Izabeli, August zapukał we drzwi pokoju zony. Skoro usłyszała głos męża otworzyła natychmiast. Bracia weszli do jej pokoju.

— Bogu dzięki! wyszeptała Gertruda która czekała u okna znajdującej się w pobliżu biblioteki.

Edward zabawił dość długo w pokoju małżonków, a za powrotem do biblioteki wyglądał bardzo stracony.

— Cóż się z nią dzieje? spytała Gertruda.

— Uspokoila się teraz, i spodziewam się, że ten stan potrwa dłużej—Edward. August przyrzekł pozostać przy niej. Jutro powrócę, ale jedynym moim zyczeniem, to, żebyśmy mogli przekończyć brata, jakie niebezpieczeństwo zagraża Izabeli. On jednak nie chce, czy nie może, nie w stanie tego pojąć, jak dalece ona jest osłabiona. A teraz, do widzenia panno Gertrudo, spieszę się, bo mam niesietę teraz bardzo wielu pacjentów.

XXI.

Nazajtrze przybył Edward dość wcześniej, zastał Izabelę przechadającą się z mężem pod rękę po tarasie. Zajęci byli widocznie poważną jakąś rozmową, gdyż o rzeczach mniejszej wagi nie mówiliby z takim zajęciem i minami poważnymi.

Edward miał tego dnia wiele do czytania, wizyta więc jego trwała krótko. Izabela była jeszcze wprawdzie osłabiona, ale miała się już cokolwiek lepiej jak dnia poprzedniego. Zawiadomił o tem Gertrudę przy sposobności chwilowej z nią pogadanki.

Następnego dnia przybył z Lugnet postulant. Porucznik zyczył sobie widzieć się z Gertrudą. Pisał że przybył by chętnie sam do Elfborgu, ale osłabienie nie pozwalało mu na tę podróż. Gertruda pojechała natychmiast. Zastała ojca cierpiącego; opuchła mu noga w skutek upadku. Porucznik nie upatrywał w tem nic niebezpiecznego ale Gertruda mimo to wysłała zaraz posłańca po najbliższego w okolicy doktora.

Porucznik mówił z Gertrudą o interesach pieniężnych Augusta i miedał, że zadołby się, aby Gertruda sprawy te szwagra załatwiła.

Gertruda opowiadała ojcu, że raz już popłaciła długi szwagra, i że wówczas dała sobie słowo nie wyrzucania na przyszłość pieniędzy na rzeczy tak niepożyteczne, jak długi marnotrawcy. Sądziła zresztą, że niema nawet prawa u

żywać w ten sposób powierzonego jej bogactwa.

— Bo niech papa sam powie—skończyła Gertruda—czy pomogłoby to rzeczywiście mężowi mojej siostry, gdybym za niego po raz drugi zapłaciła siedm-dziesiąt do osmdziesiąt tysięcy talarów długów?

Porucznik milczał, Gertruda ciągnęła dalej:

— To pewna, że za lat kilka powtórzyłyby się to samo. Zresztą, gdybym była zmuszona wydawać ciągle pieniądze, to zrujnowalabym się sama a jego nie uratowała. Jeżeli chcemy go wyrwać z przepaści, w którą leci dobro-wolnie, to trzeba go pozostawić samemu sobie; jest w silie wleku, moim pracować. On zajęty tylko grą, trawieniem nocy na hulankach, a nas uważa za narzędzia swoje. Brałby pieniądze, wyrzucał, a po za oczy wysnęwałby nas jeszcze, jako prostodusznych niedołę-gów.

— Być może, kochane dziecko, że masz słusność— rzekł porucznik strapi-ony—ale cóż się stanie z naszą biedną Izabelą?

— O, pod tym względem możesz kochany ojciec zupełnie być bez obawy! Dopóki ja żyć będę i będę miała czem podzielić się z nią, nie brakuje jej nigdy niczego. Inna to rzecz zupełnie zachować ją i męża jej od nędzy, a inna raz wraz płacić długi za niego.

(d. c. n.)

ZAKŁAD OGRODNICZY w Częstochowie Humbertowska № 10. Poleca sprzedaż i dostawę do domów różnych kosztów doniczkowych na kląby i t. p. oraz przyjmuje zamówienia na dekorację balkonów po cenie umiarkowanej. —406—

Pierwsza chrześcijańska pracownia konfekcyj damskiej. Jazda Zymka w Częstochowie ul. Teatralna 35 piętro I. Przyjmuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres konfekcyj damskiej. Okrycia, kostjomy, mundryki dils panyonarek i suknie podług najnow-szych fasonów. Król pew ny robota solidna. Wyko-nywa na czas bez zawodu 0458

2 pokoje z kuchnią i zdepoko-kiem do wynajęcia od l-go Lipca ul. Jasnogórska Nr. 9. 408

Dom murowany nowopowsta-ny z powodu wyjazdu wiadomości o Antonij Wiadomościom do Józefa Pótrali ulica Kiełsińska w Noworadomsku. 418

Zginał pasport wydany przez gminę Wiatulin Siedlic-kiej gub. na imię Adelf Czyszewskiej. 427

Niemieckiego języka szybko nauczan-poglądowa najnowsz-actwa. Lekcje pojedyn-cze i zbiorowe 5-7 wie-czór III Aleja 55, II p. miesz 10 428

Ekonomów ze świadectwami i Robo-tników w wyjazd przez-za. Wyko-nywa na czas bez zawodu 420

Różne mieszkania z wygodami zaraz do wynajęcia ul. Fabrycz-na № 8 dom Borkow-skiego. —410—

Młoda inteligentna panienka po-szukuje miejscospodni do pojedynczej lub dwoj-ga osób na miejscu. Ilo-na wyjazd. Wymagania 58 Pawlik. 416

Poszukuje energicznego wspolalka do dwóch fabryk dobrze prosperujących z kapita-łem do 5,000 rb. Gwara-ncja hipoteczna. Często-chowa Skrzyńska poczto-wa 138. 417

Siedmioklasista gimnazjum rządowego po-szukuje kondytor na wy-jazd lub w miejscu, po-siada dobrej języki wy-magane w gimnazjum wiadomości w Adm. Gon. 426

Letnie mieszkanie w Kamniku z wodociągami i zlewami do wynajęcia wiadomości w Rykowskiego okolicz-ności w Noworadomsku. 356 ul. Jazda Nr. 2 433

Letnie mieszkanie wśród lasu w Pasiekach za Ostrowami kolej przystaje wiadomości w Parożyńskiego 2 Aleja 40 421

Sprzedam kariat parokony i trans-misję którą można zasto-sować do mytna lub tar-taku ul. Kawia 1. 360

Szyldy dobrze i niedrogo wyko-nywa zakład malarski Leona Krawczyńskiego Wiadomości w Panoramie „Obrona Częstochowy“ pod Jasną Górą. 424

Zginał paszport wydany przez gminę Węglowice na imię Walentego Góry. 426

Letnie mieszkanie w Kamniku z wodociągami i zlewami do wynajęcia wiadomości w Rykowskiego okolicz-ności w Noworadomsku. 356 ul. Jazda Nr. 2 433

Niedrogo plac do sprzedania Wiadomości Ciasna Nr 14 m. 16. 423

Sprzedam tanio narzędzia ślusarsko-kowalskie I Aleja Nr. 1 425

Jest do sprzedania zaraz. 50 morg ziemi w Noworadomsku za 9 tryngodm z ogrodem i 3 morgi ziemi w Koniepolu za 6 tryngodm z placem w Myszkowie (dochód 10%) za 25 tryngodm rubli. Oferty Częstochowa, skrzyńska 94 0435

Pokój do wynajęcia Mikołajew-ska Nr. 12 m. 22. 000

Nowa № 46 tanią odwiezione 2 poko-je z kuchnią do wynaję-cia. 0546

Sklep spozyczywy do sprzedania ul. Jazda Nr. 2 433

Pokój duży umoblowany z o-swieczeniem elektrycznym i osłodzeniem utrzyma-niem do wynajęcia zaraz może być dla 2-oh panie nek wiadomości Aleja II 22 398

Sklep spozyczywy do sprzedania Krskowska 21 Wiado-mości w mieczarni 391

Chrześcijańska pracownia ram i specjal-na oprawa obrazów oraz skład listew Plac Jasnogórski 1. 0403

Do wynajęcia Budynek ogniotrwały po-fabryce celulozid z osobnym podwórkiem od l-go Lipca r. b. o-rz różne mieszkania Aleksandrowska № 22. 405

Resztki wełnane i bawelniane sprzedaje tanto Michał-ska, Mikołajewska Nr. 12 0403

Meble własnego umoblowany stoły, krzesła, biurka, sto-ły wypięgnięte ul. św. Stani-łiki do kart komody 168-Jakawa Nr. 7. 429

Budynki obszerne na fabryki do sprzedania ul. św. Stani-łiki do kart komody 168-Jakawa Nr. 7. 429

Potrzebny zdolny kucharz do resta-uracji Sokola w Zawier-żcu. —435—

Rower do sprzedania ulica Mała 32 Nr. 16 mieszkanie Nr. 11 od 6-jej do 10-jej wiezior. —438—

Poszukują pracy pałacz i ustawia-ze świadectwami obezna-ny z ogólną parową klaszawę Oferty Kiełse ul. Prosta Nr. 14 dom Sowiara Karol Kaezorow-ski. 440—

Sklep piwiarni do sprzeda-ania przy stacji Bańdki-ego na Zawodzie w domu Barańskiego Wiadomości na miejscu 437

Zgineła białogłaska Kasy Poś. Oszojed. Nr. 2537 430

FIRMA EGZYSTUJE OD 1860 ROKU. 0793

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna A. HEININGERA

II-ga Aleja № 19 Telef. № 5

Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie a mianowicie: Garderobe damską męską i dety cinną. Dywany, portjery, fraki, kapy, serwet-y pluszowe, pokrycia z mebli i t. p.

SKLEPY WŁASNE
w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piot. ul. Kaliska Nr. 72
w Piotrkowie ul. Petersburska 1. ul. Bykowska 21 tel. 266.

ZARZĄD Stowarzyszenia Spółdzielczego „Dźwignia Częstochowska” II Aleja № 37

Zawiadamia

Na przy sklepie jest pracownia koder smatajołów wianoloty i powieszonych. Na składzie wielki wybór koder. Tudzież wszelkiego rodzaju wata. Pracownia sukien i okryć damskich, mundryków i fartuszków, bielizny damskiej, męskiej i dziecięcej od skromnej do najstrojniejszej. Konfekcja damska i dziecięca od skromnej do najwykwintniejszej. Duży wybór „gorsetów i kapeluszy, Gotowe pofoszuby i skarpetki własnej roboty i pierwszorządnych firm krajowych. Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres rękodzielnictwa.

Edward Kinderman

Częstochowa, Teatralna 26 dom własny tel 522.

Poleca Iózka żelazne, Iózeczka dziecięce, kolebki wózki dziecięce, materace druciane i sprężynowe i t. d.

Ceny niskie. — Za gotówkę i na raty. Cenniki na żądanie gratis

Pracownia ubiorów damskich „MISTRZYNI CECHOWEJ”

LUCJI JURASZEK

w Częstochowie, Aleja II 38, m. 13.

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres kra-wioczyzny, jako to: Suknie, kostjomy, okrycia, mundryki i ubio-ry dziecięce podług najwyszszej mody.

Przy pracowni szkoła kroju i szycia (metoda Wortha), po ukończeniu której, uczenie otrzymują dyplom krawiecki. Ceny przystępne — wykończenie solidne.

Warszawska Miejska Szkoła Poloznicza

Kurs roczny, opłata 100 rb. w 2 częściach; zapis now-ych uczennic trwa cały rok. Liczba uczennic ogra-niczona.

Rok szkolny zaczyna się 1-go Kwietnia i 1-go paź-dziernika. Podania i do-wolne składac w Wydziale Szpitalnym Magistratu miasta Warszawy, Krakowskie Przedmieście № 60; tamże należy się zwracać po wszelkie wiado-mości i po ustawę. Świa-dectwo szkoły daje pra-wo praktyki w całym państwie. 0458

BIELIŻNOWNICZKA

FOSMOZA

NAJLEPSZA MAZKA ODZYWCZA

Dla dzieci; matek rekonwa-lescentów osób nerwowych i starców Fosmoza zapewnia prawidłowy rozwój krwi ko-sci mięśni Niezbędny pokarm dla dzieci w okresie zębko-wania i rośnięcia.

Liczne opinie P.p. Lekarzy i Or-dynatorów szpitali dołacza się do każdego pudełka. Dostac wszędzie Cena pudełka rubli 1.

Dla składów farb i dla malarzy

Tinktura, Terabina i Sikatiwa

Wyrobu majetku „Ostrowy” własności Wielkiego Ks. Michała Aleksandro-wicza. Ceny bardzo przystępne. Zamó-wienia przyjmuje H. Districh ulica Szkolna 4, mieszkanie 9 0703

Hurtowe Składy Stowarzyszenia Kupców Chrześcijan pod firmą „OBRONA”

w Częstochowie ul. Ogrodowa Nr. 11

Są najlepszym źródłem zaopatrywania się w towary Kolonialno spozyczywe. Cena na wszystkie artykuły rynkowa, (najniższa)

Wyłączna sprzedaż cukru z trzech pierwszorządnych cukrowni Lublin, Milejów i Nielewów.

LECZNICZA MAŚC ZIOŁOWA WILIA-CREME DOKTORA OBERMEYERA

UNGUENTUM HERBALE COMPOS. OBERMEYER.

Specjalny niezrównany środek medycyny przeciw wszel-kiego rodzaju: EGZEMOM, ŚWIERZBIE, LISZAJOM, WRZODOM, WYSPYPKOM, PRYSZCZOM, OPARZENIOM, ODMROZENIOM, i wszelkim chorobom skórnym. Sprzedaz w aptekach i składach aptecznych po rb. 1.25 k. za pudełko. PRAWDZIWE W CZERWONEM opakow. Wystrzegac się naśladowictwa!

UWAGA: Dla osiągnięcia pełnego zna-komitego wyniku należy przy użyczeniu MASI WILIA-CREME stosować znane w całym świecie ziołowe:

„Mydło Herba” D-ra OBERMEYERA z wizer. Siostry Miłostorzka na każd. kawałku.

Przy równoczesnym stosowaniu CUDOTWÓRCZE WYLECZENIE!

Pierwszorządna Wyższa Szkoła Kroju i Szycia

M. PIASECKIEJ

Mistrzynie Cechu Warszawskiego i Częstochowskiego

Częstochowa II Aleja № 40

Szkola wydaje kodzycym kurs. świad. Prsy szkole pracownia sukien okryć i kostjumow na żądanie formy papierowe kopjowane czynzące szkodę naj-wybrodniejszemu wymaganiem

Program nauki wysyta się bezpłatnie

Pasta do obuwia „Aristos”

Jedyna, która po dokonanej analizie chemicznej i ekspertyzie wszechstronnej nagrodzona została na Wyst. Czesztochowskiej **Medalem Złotym**. Ta okoliczność daje gwarancję, że pasta „Aristos” jest najlepszym wyrobem krajowym i zdobyła prawo pierwszeństwa poparta zaświadczeniem Pracowni Chemicznej przy Muzeum Przemysłu i Handlu „ARISTOS” nie zawiera w sobie szkodliwych dla skóry substancji. „ARISTOS” nie brudzi jasnego ubrania, jak to czynią pasty wodne. „ARISTOS” zabezpiecza obuwie od przemoczenia, dając połysk bardzo trwały. Osobom, dla których pasta jest za drogą polecam **Szuwaka glicerynowy** własnego wynalazku, który jako **jedyny prawdziwy**, nagrodzony **medalem złotym**. Należy go odróżnić od rozpowszechnionego **falsyfikatu**, szkodliwie działającego na skórę (dowiedzenie).

Do nabycia wszędzie.

Dla sklepów współdzielczych specjalne warunki.

Walery Żółnowski, prowizor farmacji
WARSZAWA, skrzynka poczt. 440. — Telef. 176 12.

Pierwszy w Czesztochowie Chrześcijański HURTOWY SKŁAD

Towarów Galanteryjnych i Piśmiennych pod firmą

M. ZARUSKI i S-ka

Ulica Ogrodowa № 11.

Posiada na składzie w wielkim wyborze Koronki, Wstążki, Nici, Bieliznę wełnową papierową i gumową. Krawaty, Szelki Portmonetki, Pończochy, Skarpetki, Chustki, Szale wełniane i jedwabne, oraz wszelkie materiały piśmienne.

Dr. Ludwik ZIELIŃSKI

Warszawa, Bracka 22. Tel. 53-62.

Wylączna sprzedaż i fabrykacja ulepszonych ogrzewaczy do pieców „**Wulkan**” usuwają wilgoć

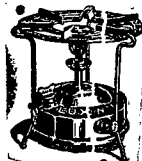
Oszczędność na opale 50%

Wylączna sprzedaż materiału do krycia dachów i do izolacji „**Ruberoid**”

Długoletnia trwałość bez wszelkiej konserwacji gwarantowana. Wylączna sprzedaż i generalna reprezentacja **ORYGINALNYCH ŁĄCZNIKÓW KUTO-LANYCH** do rur marki F. B. i P. A. z kołnierzem, (randem) i bez kołnierza (bez randu).

Wylączna sprzedaż oryginalnego materiału do lutowania **TINOL**. Prospekty i cenniki na żądanie bezpłatnie.

„LUX”

„LUX”

Aktieholaget „LUX” Stockholm (Szwecja)

Najstarsza na świecie fabryka Kuchenek Gazowo Nafotowych „LUX”. Kapitał: 15 milionów franków. 40 złotych medali, Grand Prix, Dyplomów Honor.

Za niezrównaną doskonałość kuchenek „LUX” fabryka nasza oraz wszystkie magazyny na świecie sprzedające takowe przyjmują zupełną gwarancję.

III Dostać wszędzie III

7-o kl. Gimnazjum Żeńskie ze wszystkimi prawami szkół Rząd.

M. SŁOWIKOWSKIEJ

w Czesztochowie, Teatralna № 24.

przyjmuje zapisy kandydatek do wszystkich 7-miu klas i przygotowawczej (2 oddziałowej) codz. Egzaminy przedwstępne rozpoczną się d. 13/26 maja r. b.

H. SAKOWSKI

Magazyn i pracownia obuwia w Czesztochowie II Al. 27.

Magazyni zaopatrzone w gotowe obuwie i kalosze. Fasony najświetlsze od nawiąkniejszych do najprostych.

Firma egzystuje od 1880 roku.

Do sprzedania 8 móg ziem z zastawem i zabudowaniami Wied Czarzy Las pow. Czesztochowski Andrzej Flaszek 431

Sprzedam sklep spożywczy ul. Augustyna 3 koło kosiółki św. Barbary. 432

Pianino mało używane sprzedam tanio Aleja II Nr. 29 w zakładzie Fotografii 448

GAWROŃSKI i PILTZ

w Czesztochowie, ulica Krakowska № 62 Telefon № 347.

wyrabiania tarcze, ślifierskie, szmerglowe, karborundowe, korundowe, elektro-rubinowe różnych fasonów, oraz pilniki osetki, konusy, sztabiki karborundowe.

Tarcze pracują na sucho i mokro, nie szliktują się i atakują zawsze ostro, od tłuszczów niepsują się.

Przyjmuje się do wykładania szmerglem płaszcze młynskie do czyszczenia zboża.

Kinematografy uniwersalne „KOK”

OSTATNIA NOWOŚĆ PARYSKA

fabr. B-ci Pathe w Paryżu. Tow. akc. z kap. 30 milion. frank.

Rinematograf „KOK” nadaje się przedzwyczajnie do WSZYSTKICH DOMÓW zamieszkałych, które dbają o swojej swoich bliższych bezpieczeństwo i naukę i rozrywkę przyjezdziw.

Rinematograf „KOK” powinien się znajdować w każdym dworze, dla rozrywki własnej i ludzi zatrudnionych przy dworze.

Rinematograf „KOK” powinien być w każdej plebanii — posiadamy bowiem obrazy biblijne, pięknych w muzykach iluzyjnych pokazywać nie wolno, które jednak kładzie swym parafianom dla utrwalenia scen biblijnych pokazywać może i powinien

Rinematograf „KOK” nadaje się do każdej szkoły, dla pogłębienia wykładów tak z dziedziny geografii, ludoznawstwa, zoologii, ichnologii, ornitologii i p.

Rinematograf „KOK” powinien się znajdować w domach ludowych, gdzie pobieraniem matki opieki za wejście, nietylko by się wkrótce opłaci, ale daby poważnie zyski, któreby na inne cele domów ludowych użyć można.

Rinematograf „KOK” jest niezbędnym dla klubów, resurs, kółek i stowarzyszeń — dla rozrywki członków tych.

Rinematograf „KOK” może dać ludziom, posiadającym kilkadziesiąt rubli, stałe, dostatek używania przez objęzdzanie z nim wieści, dworów i plebanii.

Rinematograf „KOK” jest absolutnie bezpieczny, bo łaśny są niepalne i sawze gotów do użytku, bo sam sobie wyrabia potrzebną energię elektryczną bez wysiłku.

Uwaga: Z chwila odpowiedniego rozpowszechnienia kinematografów uniwersalnych „KOK” rozszerzymy naszą działalność na zdejmowanie na zamówienie, tychże fotografii rodzin, klubów, dworów, połowów, ślubów i t. p. co będzie stanowiło nieocenioną pamiątkę dla posiadających aparaty „KOK”.

Wynajem taslem, za 4 krążki po 85-130 mtr., tygodniowe przy abonamencie kwartalnym, półrocznym i rocznym za 3 miesiacze 40 rb., za 6 miesięcy 80 rb., za 12 mies. 100 rb.

Wynajem na 1 dzień kinematografu 2 rb. taslem od 1 krążka 1 rb.

Poważnym reflektantom wysyłamy na żądanie bezpłatnie cenniki i spisy taslem. Kupującym aparaty dajemy szczerze iowe objaśnienia bezpłatnie.

Cena kinematografu „KOK” z 6 lampk. i bobiną do filmów 175 rb.

„ekranu płóciennego ze stalugami 140X110 cm. 10 rb. ekranu aluminiowego 100X150 cm. 20 rb.

„taslem (filmów) za metr, 22 kop.

Wynajem taslem, za 4 krążki po 85-130 mtr., tygodniowe przy abonamencie kwartalnym, półrocznym i rocznym za 3 miesiacze 40 rb., za 6 miesięcy 80 rb., za 12 mies. 100 rb.

Wynajem na 1 dzień kinematografu 2 rb. taslem od 1 krążka 1 rb.

Poważnym reflektantom wysyłamy na żądanie bezpłatnie cenniki i spisy taslem. Kupującym aparaty dajemy szczerze iowe objaśnienia bezpłatnie.

Główny Skład Pathefonów i Kinematografów „KOK”

E. PUCEK i R. HILL Czesztochowa, II Al. 23, tel. 605.

SKLEP ŻELAZNY WSPÓLDZIELCZY „RZEMIEŚLNIK”

w Czesztochowie, ul. Mikołajewska Nr. 1. Telefon Nr. 92.

Poleca Wagi—Wyżymaczki—Maszynki do mięsa patentowane — Narzędzia dla rzemiosł, okucia, drut, gwoździe—śruby—nit—naczynia kuchenne—kłodki hurtowo i detalicznie i t. p. 398

Zakład Introligatorski

Jana Wasilewskiego

Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie jego wchodzące, oprawy obrazów listwy do ram z firm chrześcijańskich jak również posiada na składzie ognię sztuczne, balony na zabawy. II-ga Aleja № 42, m. 7.

DLA WSZYSTKICH

Bezpłatne Szczepienie Ospy

w Przytaku polozniczym Godziennie od 9-11 i od 3-6. 196

Dominium Skrzydłów

Od 1-go Lipca r. b. zakładu **mleczarni** sprzedaży hurtowej i detalicznej mleka w blaszankach 20-20 litrowych, butelkach litrowych i pół litrowych hermetycznie korkowanych plombowanych.

Aleja II-ga róg Teatralnej № 24. Zamówienia wcześniejsze przyjmujemy Zarząd Dóbr Skrzydłów poczta **Kłomnice**. 244

WIELKI WYBÓR

Pierwsza Nowo-otworzona hurtowa i detaliczna sprzedaż pocztówek widokowych krajowych i zagranicznych

P. f. M. BAUMERT w Czesztochowie Krakowska 32 m. 13. Skład zaopatrzony w cięgie okosności po cenach jaknajprzystępniejszych i otwarty każdodziennie w niedzielę i święta od godz. 1-szej do 5-tej p. p.

UWAGA. Od cen hurtowych 3% za gotówkę akonta.

WIELKI WYBÓR

Wyższa Szkoła Kroju

pod osobistym kierunkiem mistrzyni cechu warszawskiego i laureatki paryskiej akademii nagrodzonej złotym dużym medalem w Akademii Krawców **H. GNIEWKOWSKIEJ**, oraz pierwszorzędna pracownia ubiorów Dojazd № 5 i piętro front

Sprzedam

plac 5570 k. t. po 40 k. oraz cztery mieszkania z piwnicami i sklepem spożywczym. Wiodomów ulica. Sw. Władysława Nr. 8. 441

Zaraz

3-2 pokoje słoneczne świeżo oiazonione balkon przedpokój kuchnia dwa wejścia zew i pokój z kuchnią, pokój kąpielowy. Wieluńska 8 wprost parku 448

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz na podkładzie kaolinowym

POSADZKI TERAKOTOWE (stałe na składowie)
ZDZISŁAW RYLSKI Czesztochowa, Aleja II 20 Telefon 93.

Wydawca i autor F. D. WILKOSZEWSKI

Kierownik Literacki F. J. GALIŃSKI

Druk. F. D. WILKOSZEWSKIEGO w Czesztochowie.